

IMPORTANȚA ACORDĂRII COMPETENȚELOR DE URMĂRIRE PENALĂ A FRAUDEI FISCALE SERVICIULUI FISCAL DE STAT

Dr. Viorel DANDARA, economist, SFS
Drd. Valeriu SEVERIN, ASEM

Existența fenomenului fraudei fiscale duce la diminuarea volumului veniturilor bugetare ale statului și, respectiv la neîndeplinirea sarcinilor statului. Prin urmare, guvernul trebuie să acorde o deosebită atenție reducerii semnificative a fenomenului fraudei fiscale, ceea ce ulterior va duce la diminuarea volumului de venituri ce se sustrag de la buget. Odată ce se va produce aceasta, va crește volumul veniturilor bugetare, iar necesitățile statului și societății vor fi satisfăcute și chiar se va putea purcede la reducerea cotelor de impunere.

O măsură eficientă și necesară ce ar asigura prevenirea și reducerea fraudei fiscale și, respectiv, a prejudiciului cauzat Bugetului Public Național de către evazionişti, este acordarea competențelor de urmărire penală a fraudei fiscale Serviciului Fiscal de Stat al Republicii Moldova.

Astfel, în articol, sunt expuse motivele și necesitatea acordării competențelor de urmărire penală a fraudei fiscale Serviciului Fiscal de Stat atât în vederea eficientizării combaterii fenomenului de fraudă fiscală în Moldova, cât și a recuperării prejudiciului cauzat Bugetului Public Național de către evazionişti.

Cuvinte-cheie: *frauda fiscală, urmărire penală, combaterea fraudei fiscale*

JEL: G20; H2; H3; H6

Introducere. Un lucru extrem de negativ, observat în Republica Moldova este faptul că, deși se discută mult și intens, în ultimii ani, despre amploarea evaziunii fiscale, deocamdată, nu sunt cunoscute cazuri de identificare și condamnare a persoanelor care au condus și prin urmare au beneficiat din aplicarea unor scheme de fraudare fiscală. O cauză importantă a acestui fenomen este însăși procedura actuală de constatare și examinare a fraudelor fiscale, și anume: inițierea acțiunilor de verificare a acestor fraude se face de către un organ – Serviciul Fiscal de Stat, iar definitivarea lor – de către organele de urmărire penală.

1. Material și metodă de analiză. Considerăm că reunirea în cadrul unei singure autorități atât a atribuțiilor de administrare fiscală, cât și a atribuțiilor de urmărire penală a infracțiunilor din domeniul fiscal va asigura continuitatea și eficiența sporită a acțiunilor întreprinse în scopul contracarării fenomenului fraudă fiscală. Căci, în prezent, anume din cauza întreruperii consecutivității

THE IMPORTANCE OF GRANTING TAX FRAUD CRIMINAL PROSECUTION POWERS TO THE STATE TAX SERVICE

Viorel DANDARA, PhD, SFS
Valeriu SEVERIN, PhD student, ASEM

The existence of the phenomenon of tax evasion leads to a lower volume of state budget revenues and to the failure of the state to fulfil its duties. Therefore, the state should pay particular attention to the significant reduction of the phenomenon of tax evasion, which will then lead to the reduction of the amount of income that circumvents the budget. Once this occurs, the volume of budgetary revenues increases, the needs of the state and society are met and therefore the state can proceed to reduce tax rates.

An effective and necessary measure that leads to the prevention and reduction of tax fraud, as well as to the damage caused to the National Public Budget by fraudsters, is granting the State Tax Service of the Republic of Moldova powers to prosecute criminal tax evasion.

Thus, the article studies the reasons and the needs for powers to criminally prosecute tax evasion by the State Tax Service of the Republic of Moldova, both for the efficient combating of the phenomenon of tax evasion phenomenon in Moldova and to the recovery of damages caused by fraudsters to the National State Budget.

Key words: *tax fraud; combating for fraud; criminal prosecution*

JEL: G20; H2; H3; H6

Introduction. One less positive aspect in Moldova is that although there are many debates in recent years about the extent of tax evasion in Moldova, to date there are no known cases of identification and conviction of persons who have led and therefore benefited from the application tax avoidance schemes. An important cause of this phenomenon is the current procedure for finding and examining cases of tax fraud, namely: the initiation of actions of checking evasion is made by one body (National State Tax Service), but their completion is done by other bodies of criminal prosecution.

1. Material and methods of analysis. We believe that the cohesion into a single authority of both tax administration functions and duties of criminal prosecution in the field of taxation will ensure the continuity and efficiency of actions to counter tax evasion.

Namely because of the interruption of the consecutiveness of actions commenced by the State Tax Service, which are now taken over by the criminal prosecution, the criminal prosecution of tax fraud is

acțiunilor începute de către Serviciul Fiscal de Stat, care apoi sunt preluate de către organele de urmărire penală, se tergiversează combaterea fraudelor fiscale, favorizând astfel cazurile de modificare a probelor, recalificarea acțiunilor infractorilor și, în final, survine încetarea urmăririi penale sau clasarea cauzelor pornite.

Cele mai importante infracțiuni cu tangență la fraudă fiscală, care trebuie combătute conform Codului penal al Republicii Moldova, sunt:

1. Evaziunea fiscală:
 - a) Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor (art. 244 din CP al RM);
 - b) Evaziunea fiscală a persoanelor fizice (art. 244¹, CP al RM);
2. Pseudoactivitatea de întreprinzător (art. 242, CP al RM);
3. Practicarea ilegală a activității de întreprinzător (art. 241, CP al RM);
4. Spălarea banilor (art. 243, CP al RM);
5. Contrabanda (art. 248, CP al RM);
6. Insolvabilitatea intenționată (art. 252, CP al RM);
7. Insolvabilitatea fictivă (art. 253, CP al RM).

Potrivit prevederilor Codului penal al Republicii Moldova, pentru comiterea infracțiunilor enumerate sunt prevăzute sancțiuni destul de severe: amenzi de mii de unități convenționale, iar în unele cazuri – până la 10 ani de detenție.

Deși, din cele menționate mai sus, putem constata că potrivit Codului penal al RM, se pedepsește aspru fraudă fiscală, sistemul actual de investigare a eventualelor fraude fiscale nu se soldează cu condamnări în justiție, nefiind constatat nici un caz de condamnare pentru comiterea fraudelor fiscale depistate de către Serviciul Fiscal de Stat în perioada 2009-2011.

Deși, în anul 2012, CCCEC a fost restructurat în CNA, fiindu-i astfel retrase atribuțiile de urmărire penală a fraudelor fiscale, acestea au trecut în subordinea Ministerului Afacerilor Interne și nu a Serviciului Fiscal de Stat al Republicii Moldova.

Prin urmare, reforma CCCEC nu a îmbunătățit cu nimic procesul de investigare a cazurilor de comitere a fraudelor fiscale, continuându-se aceeași procedură dinainte de reformă: SFS identifică cazul de fraudă, iar un alt organ definitivează investigarea acestuia.

Este de menționat că, în temeiul informației disponibile, acumulată de către SFS în decursul verificărilor și controalelor fiscale efectuate în perioada 2009-20013, suma prejudiciului estimat, rezultat din activitatea întreprinderilor care întrunesc indici ai pseudoactivității de întreprinzător (infracțiune prevăzută în art. 242 din Codul penal al RM) sau în activitatea cărora pot fi identificate componente ale evaziunii fiscale (infracțiune prevăzută în art. 244 din Codul penal al RM), constituie peste 7 miliarde de lei.

De asemenea, suma datoriilor totale la Bugetul de Stat a întreprinderilor, față de care a fost aplicată

delayed, favoring the occurrence of cases of changing evidence, the requalification of offenders' actions occurs and finally the termination of criminal prosecution takes place, or cases are dismissed.

The most important offenses which deal with tax fraud for criminal punishment which is provided by the Criminal Code of the Republic of Moldova are:

- 1) Tax evasion:
 - a) Tax evasion of firms, institutions and organizations (art. 244 of the Criminal Code of the Republic of Moldova);
 - b) Tax evasion of individuals (art. 244¹ of the Criminal Code of the Republic of Moldova);
2. Pseudo-activity of the entrepreneur (art. 242 of the Criminal Code of the Republic of Moldova);
3. Illegal practice of entrepreneurial activity (art. 241 of the Criminal Code of the Republic of Moldova);
4. Money laundering (art. 243 of the Criminal Code of the Republic of Moldova);
5. Smuggling (art. 248 of the Criminal Code of the Republic of Moldova);
6. Intentional dummy insolvency (art. 252 of the Criminal Code of the Republic of Moldova);
7. Dummy insolvency (art. 253 of the Criminal Code of the Republic of Moldova).

Under the provisions of the Criminal Code of the Republic of Moldova for the listed offenses, significant penalties are provided: fines of thousands of conventional units and, in some cases, up to 10 years of imprisonment.

Although we can conclude from the above that the Moldovan Criminal Code severely punishes tax fraud, the current investigation system of possible tax evasion does not lead to convictions in court. Not a single case of conviction for committing tax fraud was detected by the Service Tax State during the period from 2009 to 2011.

Although in 2012 The Centre for Combating Economic Crimes and Corruption (CCECC) was restructured into CAN, its tax fraud prosecution duties being thus withdrawn, they were subordinated to the Ministry of Internal Affairs and not the State Tax Service.

Therefore, the reform of CCECC has not improved anything in the investigation process of committing tax fraud cases, the same procedure as prior to the reform continued: STS identifies fraud and another body completes its investigation.

It should be noted that under the available information which was accumulated by SFS during fiscal checks and controls carried out in the last 5 years, the estimated amount of damage resulting from the activity of enterprises that meet pseudo-activity entrepreneurial criteria (crime stipulated in art. 242 of the Criminal Code of Moldova) or in whose activity components of tax evasion can be identified (offense stipulated in art. 244 of the Criminal Code of Moldova), for the period 2009 to 2013 constitutes more than 7 billion lei.

Also, the amount of total debt to the state budget

procedura de insolvență, or veniturile ratate, inclusiv eventualul prejudiciu în cazul insolvenței intenționate sau fictive (infracțiuni prevăzute în art. 252 și 253 din Codul penal al RM) constituie, pentru perioada 2009 – 2013, circa 800 de milioane de lei.

De menționat că cifrele respective nu reprezintă fraudă fiscală reală, fiindcă aceasta este, practic, imposibil de calculat cu exactitate, iar quantumul fraudei fiscale anunțate de autorități este, de fapt, fraudă fiscală cunoscută (depistată) la un anumit moment și constatată într-o anumită perioadă.

Fraudă fiscală totală se compune din:

- a) fraudă fiscală cunoscută (depistată);
- b) fraudă fiscală necunoscută.

from enterprises which applied for insolvency or lost revenues, including any eventual case of intentional or dummy insolvency (offense stipulated in art. 252 and 253 of the Criminal Code of Moldova) for the period 2009 - 2013 is about 800 million lei.

It should be noted that these figures do not represent real tax fraud, because the real tax fraud is practically impossible to calculate accurately, and the amount of tax fraud the authorities announced tax fraud is actually the one known (detected) at some point and found in a certain period of time.

Total tax fraud consists of:

- a) Known (detected) tax fraud;
- b) Unknown tax fraud.

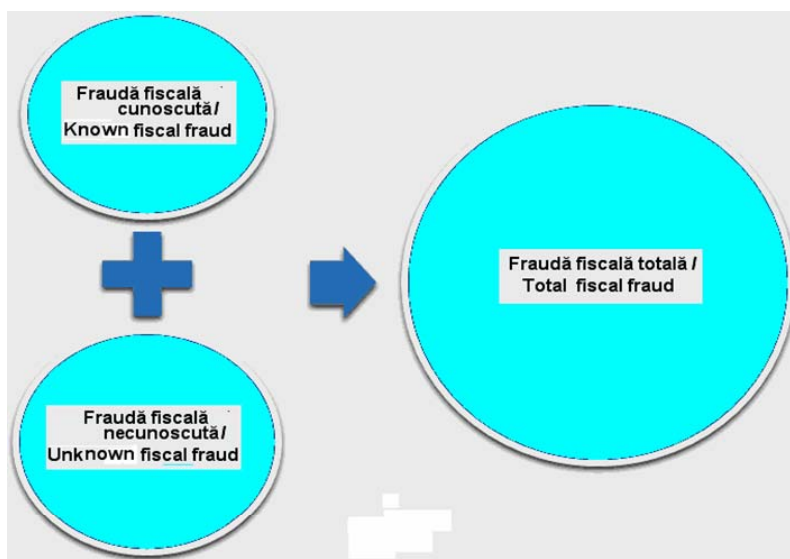

Figura 1. Calculul fraudei fiscale / Figure 1. Calculation of fiscal fraud

Sursa: Elaborat de autori / Source: prepared by the author

Este știut faptul că, în țara noastră, toate domeniile sunt afectate de fraudă fiscală: de la transportul public la domeniul bancar sau cel de comerț cu petrol. Victimele acestui fenomen sunt toți cetățenii țării, pentru că fraudă fiscală reprezintă un furt din buzunarul comun al cetățenilor, adică din Bugetul public.

Totodată, pe lângă cetățeni, suferă însuși statul, fiindcă numeroase întreprinderi disciplinate, care respectă legea și intenționează sau chiar vor să contribuie la prosperarea țării, prin inițierea unor activități integre, nu pot face față concurenței celor care practică de ani de zile „contabilitatea dublă”. Din cauza acestei concurențe neeloiale, suferă economia țării, în ansamblu.

Pornind de la cele expuse, putem conchide faptul că sistemul actual este nefuncțional și ineficient și urmează să fie revizuit și, anume, prin acordarea competențelor de urmărire penală a fraudei fiscale unui singur organ – Serviciul Fiscal de Stat.

În acest context, trebuie remarcat faptul că practica internațională confirmă eficiența împuternicirilor de urmărire penală acordate organelor fiscale.

De exemplu în multe țări din UE, precum Olanda,

It is known that all areas in our country are affected by tax evasion: from public transport to banking or the oil market. The victims of this phenomenon are all citizens of the country, because tax fraud is stealing from the communal pocket of the citizens, the state budget.

However, in addition to ordinary citizens, the state suffers because many businesses that intend or attempt to contribute to the development of this state by initiating certain activities cannot be competitive against those who have been practicing double accounting for years. Because of these conditions of unfair competition, the overall economy is suffering.

Based on the above stated, we conclude that the current system is unworkable and ineffective and should be reviewed, namely by granting powers to prosecute tax evasion to the State Tax Service.

In this context, it is worth noting that international practice confirms the efficiency of prosecution powers granted to tax authorities.

For example, in many EU countries: the Netherlands, Ireland, Estonia, the UK, the tax

Irlanda, Estonia, Marea Britanie, în chiar cadrul organelor fiscale, există departamente de investigare și urmărire penală a fraudelor fiscale.

De asemenea, și Serviciului Vamal al Republicii Moldova îi sunt atribuite competențe penale de investigare a cazurilor de infracțiuni vamale.

2. Concluzii. Prin urmare, a devenit necesară și oportună atribuirea către Serviciul Fiscal de Stat a competențelor de urmărire penală a fraudelor fiscale și a altor infracțiuni, care împiedică executarea obligațiilor fiscale față de Bugetul de Stat.

Astfel, considerăm binevenită și rațională acordarea competențelor de urmărire penală a fraudei fiscale Serviciului Fiscal de Stat, în contextul în care Bugetul de Stat este prejudiciat considerabil de către o mare parte din agenții economici prin utilizarea schemelor frauduloase. Acest fapt ar contribui atât la limitarea fenomenului evazionist al contribuabililor prin prevenirea comiterii fraudelor fiscale, cât și la recuperarea, cel puțin parțială, a prejudiciului cauzat Bugetului Public Național de către persoanele juridice și fizice, care pe parcursul anilor precedenți au comis fraude fiscale.

authorities have departments of investigating and prosecuting tax fraud.

In addition, the Customs Service of the Republic of Moldova possesses powers of investigating criminal cases of customs offenses.

2. Conclusions. It is therefore necessary and justified granting the State Tax Service powers to prosecute tax evasion and other crimes involving the enforcement of tax obligations towards the state budget.

Thus, we consider it appropriate to provide criminal prosecution powers of tax fraud to the State Tax Service in the context that the state budget is considerably damaged by a large number of enterprises using fraudulent schemes. This would lead to both limiting the tax evasion phenomenon through the prevention of committing tax fraud and the recovery, or at least in part, of the damaged caused to the National Public Budget by businesses and individuals who have committed tax fraud in previous years.

Referințe bibliografice / Bibliographic references:

1. Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18.04.2002.
2. Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163-XIII din 24.04.1997.
3. Surse publicate pe portalul Serviciului Fiscal de Stat al Republicii Moldova, www.fisc.md